

Loranga, Masarin & Dartanjang

AV: BARBRO LINDGREN • MANUS: MATS KJELBYE

TEATER
Åk 1-3

Loranga, Masarin och Dartanjang bjuder in till en musikalisk, fartfylld familjeföreställning om kärlek, kaos och vad vi egentligen tycker är rätt och viktigt här i livet. Baserad på Barbro Lindgrens älskade klassiker.

Lärarhandledning

Förberedelse

Hej lärare!

Den här lärarhandledningen vänder sig till dig som lärare. Den är framtagen för att vara ett stöd till dig så att du kan förbereda dina elever på den upplevelse ni ska ta del av. Den innehåller information om produktionen, praktiska fakta som är bra att känna till, några tips på hur vi tänker att upplevelsen kan kopplas till mål i läroplanen och övningar för att ni ska kunna arbeta med upplevelsen efteråt.

För dig som vill och kan lägga lite mer tid på arbetet med dina elever inför/efteråt finns det också länkar till mer information, videoklipp och annan fördjupning.

Vi hoppas att du och dina elever ska få en bra upplevelse som inspirerar och väcker nya tankar och känslor!

Så här förbereder du eleverna

Samtala om teater i klassrummet innan ni går på föreställningen för att förbereda eleverna och skapa en möjlighet för dem att dela sina erfarenheter. Gör en mindmap på tavlan med de orden och svar som eleverna ger.

Exempel på diskussionsfrågor:

1. Vad tänker (associerar) eleverna med ordet "teater"?
2. Har någon av eleverna tidigare varit på en teaterföreställning? Om ja, vad såg de och hur upplevde de det?
3. Hur tror eleverna att teater skiljer sig från andra former av underhållning, som film eller TV?
4. Vilka förväntningar har eleverna på den kommande föreställningen?

Fakta!

PRAKTISK INFORMATION

- Teater för årskurs 1-3
- Föreställningen är 2 timmar lång inkl. paus
- Mer information:
<https://teatervasternorrland.se/sv/program/2024/loranga-masarin-och-dartanjang/>

Upptäck bakom kulisserna:

Få en inblick bakom kulisserna genom att besöka Teater Västernorrlands sociala medieplattformar:

<https://www.youtube.com/@teatervasternorrland8539>

<https://www.instagram.com/teatervasternorrland/>

<https://www.tiktok.com/@teatervasternorrland/>

Sjung med oss!

Förbered er inför ert besök genom att öva in en sång från Loranga, Masarin och Dartanjang. Vi rekommenderar starkt att ni bekantar er med sången "Det Bästa Vi Har" och vi uppmuntrar er att delta aktivt när den framförs. Träna in sången för att skapa en ännu mer givande och engagerande upplevelse under ert besök hos oss.

Länk till musik: <https://teatervasternorrland.se/sv/loranga-lararhandledning/>

Det Bästa Vi Har

Text: Lars Bringås & Mathias Venge 2024©

(Refräng)

Hurra, hurra för idag!
Det e en födelsedag Och för
Att vi nu får stanna kvar
Ja må vi leva idag på nån's
Födelsedag
Vi är det bästa vi har

Sång

Illustration: Alexander Jansson

Upplevelsen och undervisningen

Regissörens ord

Hej!

I mitt förberedande arbete med Loranga, Masarin och Dartanjang stötte jag på ett uttryck som jag fastnade för – Återförtrollning.

Att ta något och med hjälp av humor, fantasi och lek använda det till något annat. På så sätt kan motsättningen mellan rent och smutsigt, fult och snyggt, sopor och värdefulla objekt upplösas.

Att se på saker ur ett nytt perspektiv gäller i pjäsen inte bara materiella ting utan hela vårt sätt att vara. Genom att vända upp och ner på det förväntade uppmuntrar Loranga, Masarin och Dartanjang oss att fundera på vad som egentligen är rätt och fel, viktigt och inte viktigt. De ställer helt enkelt frågor om meningen med livet. Är det jobb och skola och sånt krafs, eller att få leka hund med sin pappa och spela pop i solnedgången?

Pjäsen ger inga svar men något annat jag fastnade för i mitt förarbete var ett citat av den schweiziske psykiatrikern Jung:

”Skapandet av något nytt uppnås inte av intellektet utan av lekinstinkten som drivs av en inre nödvändighet.”

Jag vet inte exakt vad det betyder, men jag tycker det är värt att fundera på.

Med vänliga hälsningar,

Lars Bringås

Regissör

Koppling
till LGR!

Lgr22 Övergripande mål och riktlinjer

Lgr22 Övergripande mål och riktlinjer 2.2 Kunskaper - Mål s.14

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola – kan använda många olika uttrycksformer så som språk, bild, musik, drama samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

Lgr22 Svenska - Syfte s.224

I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

Lgr 22 Skolans uppdrag s.9

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.

Efterarbete

Så här följer du upp med eleverna efteråt.

Inled efterarbetet med en minnesrunda där eleverna delar sina upplevelser av föreställningen. Använd följande frågor som riktlinjer:

- Beskriv föreställningen med ett ord? Exempelvis, färgglad, musik, kaos m.fl.
- Vilka scener från föreställningen kommer ni ihåg bäst?
- Vilka karaktärer tyckte ni var roligast eller mest intressanta? Varför?
- Vilken var er favoritdel i föreställningen, och varför gillade ni den?
- Hur kändes det när ni tittade på föreställningen? Glatt, spännande, eller något annat?
- Loranga som är Masarins pappa, är inte som alla föräldrar, vad gör honom annorlunda? Skulle ni vilja ha en pappa som Loranga? Vad är bra med Loranga? Är det något som ni inte tycker är så bra?
- Om ni tävlar med era föräldrar, vem brukar vinna då? Hur bestämmer ni reglerna? Tycker ni det är rättvist om man har olika regler för barn och för vuxna?
- Vilken musik tycker ni om? Kommer ni ihåg några texter?
- Vart känns musik i kroppen hos oss? Vad gör det med oss? Humör, känslor, mående?
- Om ni skulle ändra något i föreställningen, vad skulle det vara och varför?
- Vilka frågor har du nu om teater eller föreställningen som ni vill veta mer om?

Analysera!

Dramaövning

Associationsring:

Deltagarna i en ring säger varsin association till det ord som den föregående personen sa. Målet är att hålla en jämn rytm, och om någon inte kan komma på något, får de säga vad som helst för att behålla takten. T.ex. Sol – Sand. Hund – Ben. Bok – Sida. Blomma – Blad. Apa – Banan. Regn – Paraply. Fisk – Vatten. Lampa – Ljus.

Härncirkel:

Deltagarna står i en cirkel och turas om att ta ett steg in mot mitten, utföra en stor rörelse och göra ett ljud. De andra imiterar både rörelsen och ljudet när personen går tillbaka till sin plats. Det deltagarna gör kan vara allt från när de utöver en fritidsaktivitet, äter sin favoritmat eller utför något vardagligt. Alternativ: deltagarna säger sitt namn och en aktivitet de tycker om att göra, övriga deltagare härmar sedan detta.

Ge present:

Dela in er i par för en enkel övning: Person A ger Person B en fiktiv gåva, och Person B reagerar med en känsla. Anpassa övningen genom att låta Person B använda mimik, gibberish eller tal. Person A kan också påverka genom att bestämma mått och tyngd på presenten. Övningen passar både små och stora grupper och kan användas som en introduktion till improvisation och impulsrespons. Använd den för att lära sig spontanitet och anpassa den efter gruppens behov.

Övning!

Tips för vidare fördjupning

Fördjupning

Filmtips

Se den tecknade filmen *Loranga, Masarin och Dartanjang* (2005) 52 min, barntillåten.

Boktips

Läs någon av böckerna i bokserien om Loranga, Masarin och Dartanjang

- *Loranga, Masarin och Dartanjang*, Barbro Lindgren (1969)

Om du gillade "Loranga, Masarin och Dartanjang," en mix av humor, fantasi och äventyr, kan du också uppskatta följande böcker av andra författare:

- *Pippi Långstrum* av Astrid Lindgren. En annan klassisk bok som bjuder på en fantasifull värld med en stark och självständig flicka.

- *Kapten Kalsong* av Dav Pilkey. En humoristisk serie om två vänner som skapar en superhjälte i form av Kapten Kalsong och hamnar i olika knasiga situationer.

- *Morran, Frasse och Monsterexpeditionen* av Moni Nilsson. Första boken i serien handlar om Frasse, snart sex år, rädd för monster. Farmor Morran, orädd, tar med honom på en expedition till monsterskogen för att fånga ett riktigt monster.

Lyssna

Toivo Pawlo läser ur Barbro Lindgrens bok *Loranga, Masarin och Dartanjang*, 55 min

https://open.spotify.com/album/6lwMqEpCBS3slvc9mGAXg8?si=z3E8-8XTSm6_DMRq0-ta8g&nd=1&dlsi=4cd4ddcfcb03451f

Skapa själva!

1. Illustrationer baserat på teaterupplevelsen:

Låt eleverna använda sina intryck från föreställningen som inspiration för att skapa egna illustrationer eller målningar. Uppmuntra dem att fånga känslor, karaktärer eller scener som gjorde intryck på dem.

2. Skapa en bild av din familj:

Efter att ha diskuterat Loranga, Masarin och Dartanjang och dess olika karaktärer och familjedynamik, uppmana eleverna att skapa illustrationer av hur deras egna familjer ser ut. Påpeka att familjer kan se ut på många olika sätt, och uppmana till kreativitet och mångfald i representationen av familjemedlemmar. Betona vikten av att inkludera olika uttryck och idéer i deras skapelser. Påminn dem om att alla familjer är unika och att det inte finns någon "rätt" eller "fel" sätt att avbilda sina egna eller andras familjer.

3. Dela och reflektera:

Efter att eleverna har skapat sina illustrationer, låt dem dela med sig av sina konstverk och reflektera över sina val. Främja en diskussion om hur mångfalden i familjer kan återspeglas i konsten och hur varje familj är speciell på sitt eget sätt.

Yrkesroller på teatern

Det är många människor som behövs för att göra en teaterföreställning. Nedan följer en beskrivning av yrkesroller som ofta finns med i arbetet kring en teaterföreställning:

Regissör

Den som leder arbetet med föreställningen och bestämmer hur slutresultatet ska bli.

Skådespelare

De som spelar de olika rollkaraktärerna i föreställningen.

Scenograf

Den som arbetar med hur det ska se ut på scenen.

Dekormålare

Den som målar det som finns på scenen så att det ska se ut som scenografen tänkt sig.

Kostymdesigner

Den som arbetar med vad alla olika rollkaraktärer ska ha för kläder.

Maskdesigner

Den som arbetar med hur alla olika rollkaraktärer ska se ut i ansiktet och håret.

Ljuddesigner

Den som arbetar med hur ljudet låter i föreställningen.

Ljusdesigner

Den som arbetar med hur ljuset ska se ut och förändras i föreställningen.

Kompositör

Den som har komponerat musiken och ljuden i föreställningen.

Dramaturg

Den som hjälper till så att berättelsen i pjäsen och föreställningen är bra uppbyggd.

Dramapedagog

Den som arbetar pedagogiskt omkring föreställningen i möte med publiken.

Kostymmästare

Den som hjälper till att sy och ta fram de kläder som kostymören har bestämt.

Producent

Den som leder arbetet med hela produktionen och ser till att alla i teamet gör det de ska.

Rekvisitör

Den som ansvarar för alla lösa föremål som skådespelarna använder i en föreställning. Som exempelvis muggar, tallrikar, knivar, böcker med mer.

Turnéläggare

Arbetar med att planera hur föreställningen ska resa mellan olika platser, alternativt hur olika publikgrupper ska ta sig till teatern.

Belysningsmästare

Den som arbetar med alla scenlampor på teatern och hjälper ljusdesignern att rikta scenlampor och programmera ljusmoment i ljusbordet.

Scenmästare

Den som iordningställer scenen inför föreställning och ansvarar för att allt bakom scenen flyter på. Exempelvis kanske det ska snöa på scenen eller så ska kanske någon komma upp ur golvet.

Marknadsförare

Arbetar med att få många människor att vilja se föreställningen, exempelvis genom annonser, facebookinlägg med mera.

AD (Art Director)

Den som bestämmer hur exempelvis affischen och annonser och ska se ut.

Fotograf

Den som tar föreställningsbilder och affischbilder.

Teaterchef

Den som är chef över hela teatern och bestämmer vad teatern ska spela för föreställningar.

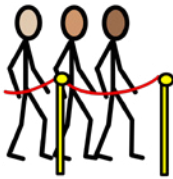
Du kommer till teatern

Häng upp jackan

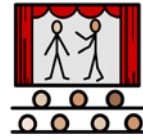
Någon hälsar
välkommen

Du går in på teatern

Du sitter på en stol

Du tittar på
föreställningen

Teatern är slut

Du går ut

Du hämtar jackan